

30.1.2015

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift nr. 1767/2012, ingediend door Fulvio Albano, gesteund door medeondertekenaars (Italiaanse nationaliteit), over de schending van Richtlijn 2004/18/EG betreffende overheidsopdrachten (in Italië)

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indieners, die eigenaren zijn van bedrijven in de gezondheidssector en wier verzoekschrift wordt ondersteund door de vereniging AssoBiomedica, wijzen op een mogelijke schending van de EU-wetgeving, en met name van Richtlijn 2004/18/EG door de Italiaanse autoriteiten. Zij wijzen tevens op een aantal regels die zijn vastgelegd in wet nr. 135 van 7 augustus 2012, die vereisen dat er opnieuw over overheidsopdrachten in de gezondheidssector moet worden onderhandeld en die de uitschrijvers van een aanbesteding de mogelijkheid bieden een opdracht in te trekken indien er opnieuw wordt onderhandeld, zonder de verplichting compensatie te betalen, en om vervolgens rechtstreeks nieuwe opdrachten te gunnen.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 12 juli 2013. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 216, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op vrijdag 29 augustus 2014

Naar aanleiding van het verzoekschrift en een klacht die dezelfde vereniging heeft ingediend, hebben de diensten van de Commissie de Italiaanse autoriteiten om de nodige informatie gevraagd om de zaak grondig te kunnen onderzoeken.

Ten eerste beweert indiener dat bovengenoemde nieuwe onderhandelingen inhouden dat overheidsopdrachten substantieel worden gewijzigd, wat in strijd zou zijn met de EU-regels voor overheidsopdrachten. Krachtens het EU-recht worden echter niet alle wijzigingen van overheidsopdrachten als substantieel beschouwd. Bovengenoemde Italiaanse wet bepaalt uitdrukkelijk dat nieuwe onderhandelingen over opdrachten voor leveringen en diensten in een lagere eenheidsprijs moeten resulteren. Overeenkomstig het arrest van het Hof van Justitie in de zaak *Pressetext Nachrichtenagentur GmbH* (C-454/06) wordt een prijswijziging in het voordeel van de aanbestedende overheidsdienst niet als een substantiële wijziging van de opdracht beschouwd, en is dus toegestaan krachtens het EU-recht. In tegenstelling tot prijsstijgingen houden prijsverminderingen slechts een beperkt risico van concurrentievervalsing in. De lagere beloning werkt immers in het voordeel van de aanbestedende dienst en verhoogt over het algemeen de economische efficiëntie van de uitvoering van de opdracht.

Wel lijkt bovengenoemde Italiaanse wet onduidelijk over de nieuwe onderhandelingen en andere essentiële onderdelen van de opdracht, zoals de kwaliteit en kwantiteit van de leveringen en diensten.

De Italiaanse autoriteiten hebben beloofd hierover een rondzendbrief aan de gezondheidsinstanties te sturen om het opnieuw onderhandelen over andere essentiële onderdelen van de opdracht, zoals de kwaliteit en kwantiteit van de leveringen en diensten, overeenkomstig het EU-recht te verbieden.

Ten tweede voert indiener aan dat bovengenoemde wet de aanbestedende dienst in staat stelt om nieuwe opdrachten rechtstreeks te gunnen indien de oorspronkelijke contractant weigert opnieuw te onderhandelen. In dit verband neemt de Commissie er nota van dat de Italiaanse autoriteiten een interpretatieve rondzendbrief (ref. 5573 van 27 februari 2013) hebben verstuurd waarin wordt verduidelijkt dat deze mogelijkheid alleen geldt voor opdrachten onder de drempels die zijn vastgesteld in de EU-richtlijnen betreffende overheidsopdrachten, en dus niet kan worden benut voor opdrachten die binnen het toepassingsgebied van het EU-recht vallen.

Conclusie

Gezien het bovenstaande neemt de Commissie er nota van dat de Italiaanse autoriteiten tijdens de contacten met de Commissiediensten beloofd hebben een rondzendbrief te versturen om eventuele onduidelijkheid over het toepassingsgebied van de wet weg te nemen en de conformiteit met de EU-wetgeving te garanderen. De Commissie zal deze kwestie blijven volgen en zal controleren of de Italiaanse autoriteiten hun belofte houden.

4. Aanvullend antwoord van de Commissie, ontvangen op 30 januari 2015

Volgens de Commissie werden in het kader van dit verzoekschrift twee aspecten van een mogelijke schending van de EU-wetgeving inzake openbare aanbestedingen aan de orde gebracht:

- het feit dat de gezondheidsinstanties tijdens de nieuwe onderhandelingen andere essentiële onderdelen van de opdracht, zoals de kwaliteit en kwantiteit van de leveringen en diensten, kunnen wijzigen.

- het feit dat de gezondheidsinstanties die een opdracht intrekken, nieuwe opdrachten kunnen uitvaardigen, ofwel door zich aan te sluiten bij raamovereenkomsten, ofwel door de rechtstreekse gunning tegen betere voorwaarden in de vorm van de uitbreiding van opdrachten die door andere gezondheidsinstanties zijn gesloten.

De Commissie verzocht de Italiaanse autoriteiten, via de EU Pilot-procedure, de nodige maatregelen te nemen om te verzekeren dat de interpretatie van de nationale wettelijke bepalingen in kwestie in overeenstemming is met de EU-regels inzake overheidsopdrachten.

Om te vermijden dat er een uitleggingspraktijk ontstaat die de gezondheidsinstanties in staat stelt te onderhandelen over substantiële wijzigingen van opdrachten, hebben de Italiaanse autoriteiten de regio's op 1 augustus 2014 een interpretatieve rondzendbrief gestuurd (referentienummer DGPROGS 0021563-P-01/08/2014). In de rondzendbrief wordt verduidelijkt dat de verplichting om opnieuw over opdrachten te onderhandelen enkel betrekking heeft op de prijs van de goederen of diensten en dat dit niet uitgebreid kan worden naar de andere essentiële onderdelen van de opdracht.

Wat betreft de mogelijkheid voor de gezondheidsinstanties die een opdracht intrekken, om nieuwe opdrachten uit te vaardigen, ofwel door zich aan te sluiten bij raamovereenkomsten, ofwel door de rechtstreekse gunning tegen betere voorwaarden middels uitbreiding van opdrachten die door andere gezondheidsinstanties zijn gesloten, verstuurd de Italiaanse autoriteiten de interpretatieve rondzendbrief nr. 5573 van 27 februari 2013 van het ministerie van Economie, die verduidelijkt dat deze mogelijkheid enkel kan worden gebruikt voor opdrachten die de communautaire drempel niet overschrijden. Conform deze interpretatie kan de tweede mogelijkheid niet worden gebruikt voor opdrachten die onder de werkingssfeer van Richtlijn 2004/18/EG vallen.

Conclusie

De Commissie is van mening dat de twee bovengenoemde rondzendbrieven verzekeren dat de betwiste regels correct geïnterpreteerd worden, overeenkomstig de EU-wetgeving inzake openbare aanbestedingen.